

Извештај о раду Акредитационог тела Србије за 2008. годину

2008 Annual Report
of the Accreditation Board of Serbia

Competence

International
Accreditation Day

9 June 2009

ATC

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ
ACCREDITATION BOARD OF SERBIA

28. јун 2009.

Дан акредитације
у Републици Србији

www.ats.rs

Садржај:

Уводна реч председника УО.....	2
Уводна реч директора АТС-а.....	4
Стратегија и будуће активности.....	6
Стратешки циљ	
Планови	
Интервју – Видосава Џагић, потпредседница Привредне коморе Србије.....	8
Активности АТС-а у области акредитације.....	10
Акредитација	
Измена и доношење нових докумената	
Активности органа АТС-а.....	12
Међународне активности.....	14
Комукације и ПР.....	16
Запослени и оцењивачи АТС-а.....	18
Обуке - семинари.....	20
Финансијски извештај.....	22

Table of Contents:

MB President's Forward.....	3
ATS Director's Foreword.....	5
Strategy and Future Activities.....	7
Strategic Goal	
Plans	
Interview – Vidosava Džagić, Vice-President of the Serbian Chamber of Commerce.....	9
ATS Accreditation Activities.....	11
Accreditation	
Amendments and Adoption of New Documents	
Activities of the ATS Bodies.....	13
International Activities.....	15
Communications and PR.....	17
ATS Employees and Assessors.....	19
Training - Seminars.....	21
Financial Report.....	23

Уводна реч председника УО

Као једино национално акредитационо тело у Србији, Акредитационо тело Србије (АТЦ) је основала Република Србија као самосталну непрофитну организацију за утврђивање компетентности организација које обављају послове оцењивања усаглашености. Током ове године АТЦ је стално био активан и радио је на промовисању улоге акредитације и послова оцењивања усаглашености у нашој земљи и вршио координацију поменутих активности, а у исто време се радило на изради ефикаснијих и економски исплативијих решења која би задовољила потребе потрошача.

Будући да послује у складу са одређеним међународним стандардима и упутствима, АТЦ је био и увек ће бити оријентисан ка интегративним процесима у Европској организацији за акредитацију (ЕА), Међународном форуму за акредитацију (ИАФ) и Међународној организацији за акредитацију лабораторија (ИЛАС). Надам се да ће у скорој будућности АТЦ постати значајан партнер велике породице глобалних организација, као што су ИЛАС, ИАФ и ЕА, а да ће своје активности обављати у потпуности у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17011.

Пословна политика АТЦ-а се заснива на уважавању и укључивању свих заинтересованих страна у креирање система акредитације у Републици Србији који ће адекватно задовољити потребе свих корисника. Као што је познато, акредитација је један од најефикаснијих начина који омогућава различитим организацијама да редовно и доследно испитују и унапређују квалитет свог рада и услуга.

Ово је била веома напорна година за АТЦ с обзиром да је урађен огроман посао на побољшању ефективности система менаџмента, на унапређењу процеса акредитације и даљем усаглашавању како са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17011 тако и са новом регулативом Европске уније (ЕУ) за стављање роба на тржиште, а посебно оном која се односи на захтеве за акредитацију.

Овом приликом бих желео да се захвалим др Дејану Крњаићу, директору АТЦ-а, запосленима у АТЦ-у и члановима Управног одбора на одличном раду и постигнутим резултатима.

*проф. др Слободан Д. Петровић
председник Управног одбора*

MB President's Forward

As the Serbia's sole national accreditation body, the Accreditation Board of Serbia (ATS) was established by the Republic of Serbia as an independent and non-profit body to assess the competence of conformity assessment bodies. During this year, the ATS has consistently been an active and qualified promoter and coordinator of the role of accreditation and conformity assessment services in our country and, at the same time, it has been developing more efficient and cost-effective solutions to suit the needs of consumers.

By working in accordance with the relevant international standards and guides, the present and future orientation of the ATS is to become integrated into the European Cooperation (EA), International Accreditation Forum (IAF) and International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC). I hope that in the near future the ATS will become a significant member of the large family of global organisations like ILAC, IAF and EA, and that it will perform its activities completely in keeping with the requirements of SRPS ISO/IEC 17011.

The policy of the ATS is based on respect for and involvement of all interested parties in creating the system of accreditation in the Republic of Serbia that tends to meet the requirements of all users on the same footing. As we know, the accreditation is one of the most effective ways for various organisations to regularly and consistently examine and improve the quality of their work and services.

This has been a particularly busy year for all the ATS employees given a large number of activities that were undertaken to upgrade effectiveness of the management system, improve accreditation process and further harmonise with the requirements of SRPS ISO/IEC 17011, and with the new legal framework of the European Union (EU) governing the marketing of goods, and accreditation in particular.

On this occasion, I would like to thank Dejan Krnjaić, PhD, Director of the ATS, ATS employees and members of the Management Board for their excellent work and achieved results.

*Professor Slobodan D. Petrović, PhD
Chairman of the Management Board*

Уводна реч директора АТС-а

Акредитација као врх инфраструктуре квалитета својим независним и високо професионалним оцењивањем компетентности, обезбеђује квалитет и безбедност производа и услуга потрошачима у Републици Србији и иностранству.

АТС својим радом јача профил самосталне, непрофитне, високопрофесионалне националне институције, која примењујући поступке у складу са захтевима серије хармонизованих европских (EN) стандарда као и међународних ISO стандарда и упутстава, увећава породицу акредитованих организација доприносећи укупном повећању капацитета и конкурентности привреде.

Најважнији ресурс АТС-а су људи. Рад на перманентном усавршавању и одржавању компетентности стално запослених и екстерно ангажованих оцењивача и техничких експерата, алтер его је АТС-а. Свако лице, учесник у систему акредитације, ради у тиму и тимски дух карактеристика је рада АТС-а. Едукација запослених и обуке оцењивача и техничких експерата у 2008. години наставиће се још интензивније у наредној години.

АТС је недвосмислено оријентисан ка интегративним процесима у међународне организације из области акредитације водећи рачуна о националним капацитетима појединих области оцењивања усаглашености, те ће приоритет АТС-а у наредној години бити предавање апликација за чланство у ЕА, IAF и ILAC. Још један од важних задатака АТС-а, који морам истаћи, је стално увећање броја компетентних организација, који се у 2008. години увећао у односу на претходну годину за 20%, како би инфраструктура квалитета Републике Србије, у тренутку потпуне интеграције АТС-а у ЕА и потписивања мултилатералних споразума у различитим областима акредитације, била конкурентна и спремна на партнерски однос са инфраструктуром квалитета ЕА.

АТС функционише кроз уређени систем менаџмента, кроз ефикасне и брзе процедуре које задовољавају захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17011. АТС је током ове године унапредио одређене процедуре, упутства, смернице и документа, а да би се у свом раду континуирано ослањали на технолошке трендове, започели смо успостављање електронског управљања документима и интерактивни приступ бази акредитованих организација који пружају релевантне податке свим корисницима путем унапређеног веб портала АТС-а.

Пуна сарадња свих заинтересованих страна, субординација са органима државне управе, сарадња са акредитационим телима других земаља, рад на подизању свести о значају акредитације, као и перманентно преиспитивање рада АТС-а од стране руководства и стално унапређење, индикатори су реализације политике квалитета АТС-а, а успешност исте остаје да оцене они који наше услуге користе или ће их користити.

*др Дејан Крњаић,
директор АТС-а*

ATS Director's Foreword

Accreditation as the topmost element of quality system provides quality and safety of products and services for consumers in the Republic of Serbia and abroad by performing independent and highly professional competence assessment.

During the course of its work activities the ATS tends to strengthen its profile as an independent, non-profit, highly professional national institution that will, by implementing the procedures in accordance with the requirements of the series of harmonised European Norms (EN) and international ISO standards and guidelines and by making the family of accredited organisations larger, contribute to the overall increase of capacities and competitiveness of economy.

ATS employees are the most important resource of the ATS. Permanent improvements and maintenance of competence level of both full-time and subcontracted employees is synonymous with the ATS policy. All employees as participants in the accreditation system work in a team creating team spirit that is characteristic of the ATS business ethics. Education of the employees and training sessions for the assessors and technical experts delivered in 2008 will be intensified in the next year.

The ATS is, without doubt, oriented to the integration into the international organisations for accreditation, but at the same time it takes into consideration the national capacities as regards certain conformity assessment areas. Therefore, the priority of the ATS for the next year will be to submit applications for the membership in the EA, IAF and ILAC. Another important task of the ATS is to constantly optimise the number of competent organisations the number of which increased in 2008 by 20%. This will ensure that the quality infrastructure in the Republic of Serbia will be competitive and ready to embrace the principles of the EA quality infrastructure at the moment of complete integration of the ATS into the EA and signing of multilateral agreements for different areas of accreditation.

The ATS functions by means of a precisely structured management system, efficient and short procedural processes meeting the requirements of SRPS ISO/IEC 17011. During the course of its 2008 work activities the ATS improved certain procedures, guidelines, guides and documents, and in order to continuously rely on technological trends we commenced the establishment of an electronic Document Management System and interactive approach to on-line databases providing all clients with relevant data using the upgraded ATS web portal.

Full cooperation of all interested parties, public administration body subordination, cooperation with accreditation bodies from other countries, accreditation awareness raising, constant performance review by the ATS management team, and a constant upgrade are the indicators of the ATS Quality Policy implementation, while the performance of the said Policy remains to be measured by those using our services or by those that will use our services in future.

*ATS Director
Dejan Krnjaić, PhD*

Стратегија и будуће активности

Стратешки циљ

У нашим свакодневним комуникацијама и активностима, било да се односе на личне потребе или доношење пословних одлука, на куповину свакодневних средстава за живот или набавку софистициране пословне опреме, на градски превоз или транспорт одређених осетљивих производа, желимо и очекујемо поверење у квалитет и безбедност производа и услуга које при томе користимо. Очекујемо поверење на тржишту и поуздане државне услуге од јавног интереса које то поверење обезбеђују и одржавају.

АТЦ овај циљ остварује успостављањем и одржавањем ефикасних, хармонизованих и међународно признатих поступака акредитације лабораторија, контролних организација и сертификационих тела и кроз намеру да потпише и одржава узајамне споразуме у оквиру ЕА, ИЛАС-а и ИАФ-а и испуњавајући првенствено захтеве ЕА и ЕУ који се односе на акредитацију.

Акредитација и оцењивање компетентности тела за оцењивање усаглашености, које обавља АТЦ, пружа различите предности и користи за кориснике њихових услуга и за потрошаче, кроз успостављање поверења и додатне вредности када је реч о услугама и домаћем тржишту, а српској привреди доноси већу конкурентност и омогућава слободну међународну трговину.

АТЦ континуирано унапређује сарадњу и комуникацију са надлежним државним органима и другим заинтересованим странама, отворен је партнер за разговоре и пажљив слушалац у вези са запажањима и мишљењима из домена свог рада.

Транспарентност у раду је одлика АТЦ-а, а све значајне информације у вези са акредитацијом се могу наћи на нашем веб порталу www.ats.rs.

Планови

Настављајући активности, започете у 2008. години, АТЦ у наредној години, у складу са својим стратешким циљевима, намерава да:

- упути ЕА захтев за покретање поступка за потписивање мултилатералних/билатералних споразума (МЛА/БЛА) у области акредитације лабораторија за испитивање, лабораторија за еталонирање и контролних организација, с обзиром да је АТЦ у току 2008. обавио све неопходне припреме,

- унапреди ефективност и јасноћу поступка акредитације, настави рад на усавршавању свог система менаџмента и његовог усклађивања са европским и међународним захтевима за акредитацију, оптимизује услуге акредитације у односу на квалитет и време потребно за комплетирање овог поступка, поједностави процедуре и радне инструкције, развије и стави у употребу нови систем за електронско управљање документима, настави са јачањем компетентности свих учесника у поступцима акредитације који су екстерно ангажовани или запослени у АТЦ-у,
- унапреди поступак решавања жалби на одлуке АТЦ-а и приговора на рад акредитованих организација,
- формира и интензивира рад техничких комитета за поједине области акредитације (за лабораторије, контролне организације и сертификациона тела), омогући бољи приступ стручном знању у тим областима и унапреди поступак одлучивања о акредитацији,
- прошири своје активности на нове области акредитације на основу исказаних потреба заинтересованих страна, првенствено сертификационих тела за сертификацију система менаџмента безбедношћу прехранбених производа, ЕМАС оцењивача (верификатора) и провајдера за спровођење међулабораторијских испитивања,
- ојача улогу у европској и међународним организацијама за акредитацију и пријави се за чланство у ИАФ и ИЛАС,
- интензивира везе и комуникације са Владом и одговарајућим министарствима, привредним субјектима, акредитованим организацијама и другим заинтересованим странама кроз промоцију значаја и улоге акредитације у оцењивању усаглашености у Србији,
- унапреди сарадњу са акредитационим телима других држава, првенствено из балканског региона.

Strategy and Future Activities

Strategic Goal

In the course of our everyday communication and activities relating either to personal needs or business decision-making processes, purchase of everyday means of livelihood or sophisticated business equipment, public transport or transport of certain susceptible products we wish and expect to have the quality and safety of products and services we use. We expect to see trust established on the market and reliable performance of services of public interest ensuring and maintaining that trust. The ATS attains this goal by putting in place and maintaining efficient, harmonised and mutually recognised accreditation procedures for laboratories, control bodies or certification bodies and by intending to sign and maintain mutual agreements within the EA, ILAC and IAF, and by primarily meeting the accreditation-oriented requirements of the EA and EU.

Accreditation and conformity assessment of conformity assessment bodies (CABs) performed by the ATS provides different advantages and benefits for the clients and consumers by establishing trust and additional value in terms of services and home market, and it brings higher level of competitiveness to the Serbian economy and enables free international trade.

The ATS permanently improves its cooperation and communication with competent authorities and other interested parties, it is a partner open to dialogue and is a good listener when it comes to findings and opinions in its scope of activities.

Transparency in work is an ATS characteristic, and all the relevant accreditation-related information can be found at its web portal at www.ats.rs.

Plans

By continuing the activities that commenced in 2008, the ATS plans to perform the following activities next year in accordance with its strategic objectives:

- make a request to the EA to initiate the procedure to sign multilateral/bilateral agreements (MLA/BLA) in the area of accreditation of testing laboratories, calibration laboratories and inspection bodies given that the ATS performed all the necessary preparations during 2008,
- improve the efficiency and clarity of accreditation processes, continue to improve its management system and its harmonisation with European and international

accreditation requirements, optimise its accreditation services in relation to quality and time needed for completing this process, simplify the procedures and work instructions, develop and put in place the new electronic Document Management System, continue to upgrade the competence of all the participants in accreditation process that are either outsourced experts or ATS employees.

- improve the procedure for resolving appeals against decisions made by the ATS and complaints about the work of accredited bodies,
- establish and intensify the work of technical committees for certain areas of accreditation (for laboratories, inspection and certification bodies), enable a better access to expertise in the said areas and improve the process related to accreditation decision-making,
- extend its activities to new areas of accreditation on the basis of needs of interested parties, primarily certification bodies certifying food safety management system, EMAS system verifiers and providers to implement inter-laboratory testing,
- strengthen the role in European and international organisations for accreditation and apply for membership in the IAF and ILAC,
- intensify the connections and communication with the Government and respective ministries, business operators, accredited bodies and other interested parties by promoting the importance and role of accreditation to conformity assessment in Serbia,
- improve the cooperation with accreditation bodies from other countries, primarily countries of the Balkan region.

Интервју - Видосава Џагић, потпредседница Привредне коморе Србије (ПКС)

ПКС, као заступник интереса српске привреде, интензивно ради на подизању нивоа конкурентности националних компанија и прилагођавању европским стандардима с циљем што спремнијег суочавања са великим изазовима пословања на међународном тржишту.

Систематским и планским активностима ПКС, у сарадњи са АТС-ом, настоји да олакша интеграцију европских и међународних прописа и стандарда у домаће законодавство како би привреда Србије што безболније завршила транзициони процес. ПКС, као асоцијација са више од 100.000 привредника, омогућава привредним субјектима у земљи да разумеју значај акредитације код пласмана безбедних производа на тржиште, заштите јавног интереса, општег здравља и безбедности, безбедности и здравља на раду, заштите потрошача и животне средине и обезбеђивања слободног протока роба и услуга.

Видосава Џагић је оцењивач система менаџмента квалитетом и водећи оцењивач АТС-а за оцењивање сертификационих тела за сертификацију система менаџмента квалитетом. Такође, оцењивач је националне награде за пословну извршност - "Оскар квалитета" и члан Фонда за културу квалитета и пословну извршност.

Питамо је колико су привредне организације у Србији свесне предности и користи које им доноси акредитација.

- Привредни субјекти у Србији већ дуги низ година захтевају примену техничких захтева, стандарда за производе, спровођење процедура испитивања и оцене усаглашености са техничким захтевима као услов стављања на тржиште, без обзира да ли се ради о производима који су произведени у Србији или се у Србију увозе. Показало се да није довољно да домаћа роба испуњава важеће домаће прописе и стандарде и да буде праћена домаћим сертификатима, који то потврђују, да би јој био отворен пут на тржиште ЕУ, отклониле техничке препреке слободном кретању роба на тржишту, повећала конкурентност и смањили трошкови пословања, складиштења, поједноставиле процедуре, али и да би се обезбедила заштита тржишта од ризика некавалитетних производа који угрожавају здравље и безбедност људи и животне средине.

Приоритет Србије на путу ка европским интеграцијама из угла привреде је управо хармонизација регулативе и техничких прописа са законском регулативом ЕУ, као и система оцене усаглашености и изградња компатибилне инфраструктуре квалитета кроз усклађивање прописа и процедура оцене усаглашености индустријских производа, кроз развијену мрежу оспособљених, компетентних, независних и непристрасних тела које ће те процедуре спроводити. Све то води признавању домаћих потврда о квалитету и омогућава изједначавање услова стављања у промет индустријских производа на тржишту Србије и ЕУ. Улога акредитације, у којој Србија има водећу улогу у региону западног Балкана, је кључна.

Колики је значај ЕУ пројекта техничке помоћи институцијама у области инфраструктуре квалитета у Србији, а посебно за Привредну комору?

- Поред подршке развоју инфраструктуре квалитета пројекат има веома важну улогу у подизању свести о значају квалитета на целој територији Републике Србије и помоћи ће повећању конкурентности наших производа и услуга према европским, али и другим тржиштима. ПКС ће, уз максимално ангажовање сопствених ресурса, подржати и обезбедити услове за реализацију овог пројекта, јер нема квалитета без стандардизације и акредитације, а без тога нема ни извоза. Ово је леп пример и добра пракса сарадње бизнис сектора, институција извршне власти као што је Министарство економије и регионалног развоја и наших партнера који нам омогућавају да савремене стандарде усвојимо на прави начин.

Како би АТС и Привредна комора могли да унапреде будућу сарадњу?

- ПКС је подржавала успостављање националног система акредитације кроз АТС као једне од кључних институција инфраструктуре квалитета. И у будућности ћемо кроз заједничке пројекте са АТС-ом радити на развоју нових шема акредитације, стварању нових услуга, подизању свести о значају акредитације и коришћењу акредитације на подизању макро и микро конкурентности у Србији, али и у зонама слободне трговине.

Interview – Vidosava Džagić, Vice-President of the Serbian Chamber of Commerce (SCC)

SCC, as an entity representing the interests of the Serbian economy, works intensively to improve the level of competitiveness of national companies and adapt to the European standards with the aim of increasing the level of readiness to face great challenges of business activities on the international market.

Implementation of systematic and planned activities in cooperation with the ATS enables SCC to facilitate the integration of European and international regulations and standards into the national legislation and help Serbian economy complete the transition process as easy as possible. SCC, as an association of more than 100,000 businessmen, help national business operators understand the importance of accreditation when marketing safe products, protecting public interest, general health and safety, occupational health and safety, consumers and environment, and ensuring free movement of goods and services.

Vidosava Džagić is a quality management system assessor and ATS lead assessor for assessing certification bodies certifying quality management systems. Furthermore, she is an assessor of the national "Quality Award" for business excellence and is a member of the Fund for Quality Culture and Excellence.

We asked her about the awareness level of business operators in Serbia as regards advantages and benefits of accreditation.

- For a number of years business operators in Serbia have been making demands that the application of technical requirements, product standards, implementation of testing procedures and conformity assessment to technical requirements should be introduced as a prerequisite to enter the market regardless of the origin of a product – they can either be produced in Serbia or imported into Serbia. It was determined that it was not enough for home products to meet the existing regulations and standards and be accompanied by national certificates as a confirmation thereof in order to have unhindered access to European market. In order to remove technical barriers to free movement of goods on the market, increase the level of competitiveness and reduce the costs of business operations and storage, simplify the procedures, and protect the market against risks caused by non-quality products posing a risk of injury to human health and safety and environmental safety.

In the light of economy the priority of Serbia on the road to European integrations is to harmonise its legislation and technical regulations with the EU legislation, and harmonisation of conformity assessment system and development of a compatible quality infrastructure. The latter can be achieved by harmonising conformity assessment regulations and procedures for industrial products through a developed network of qualified, competent, independent and impartial bodies that will implement the said procedures. The said elements lead to the acceptance of national quality certificates and enable the existence of equal conditions for placing industrial products on the Serbian and EU markets. The role of accreditation in which Serbia plays a leading role in the Western Balkan region is essential.

What is the significance of the EU Technical Assistance Project for the quality infrastructure institutions in Serbia, i.e. Chamber of Commerce in particular?

- Apart from supporting the development of quality infrastructure the Project has a very important role in quality awareness raising in the entire territory of the Republic of Serbia, and it will help increase the level of competitiveness of our products and services when compared with European and other markets. By deploying its resources to maximum effects, the SCC will support and provide conditions for the implementation of this project given that quality cannot be attained without standardisation and accreditation, and without the latter we cannot have export. This is a nice example of good practice and cooperation between business sector, competent authorities such as the Ministry of Economy and Regional Development, and our partners enabling the rightful adoption of modern standards.

How could the ATS and Chamber of Commerce improve their future cooperation?

- SCC has been supporting the establishment of the national system of accreditation through the ATS as one of the key institutions of quality infrastructure. We will implement new joint projects with the ATS and work on the development of new schemes of accreditation, creation of new services, awareness raising of the importance of accreditation and use of accreditation to improve macro- and micro- competitiveness in both Serbia and free trade zones.

Активности АТС-а у области акредитације

Акредитација

Током године АТС је био веома активан у реализацији послова оцењивања у поступку додељивања, проширења и обнављања акредитације, као и у реализацији надзорних активности.

Након свих спроведених активности оцењивања у складу са релевантним процедурама донете су 344 различите одлуке о акредитацији и то:

Одлучивање о акредитацији	Укупно	Процент
Додела акредитације	75	21,80%
Обнављање акредитације	35	10,17%
Проширење акредитације	41	11,92%
Редукција акредитације	21	6,10%
Суспензија акредитације	1	0,29%
Укидање акредитације	1	0,29%
Потврђивање и одржавање акредитације	170	49,42%

Донето је укупно **75** нових акредитација и то према врстама акредитације:

Додела акредитације	Укупно
Лабораторије за испитивање	47
Лабораторије за еталонирање	10
Контролне организације	18
Сертификациона тела за сертификацију производа	-
Сертификациона тела за сертификацију система менаџмента	-
Сертификациона тела за сертификацију особља	-

Области у којима је акредитован највећи број **лабораторија за испитивање** су следеће: опрема под притиском, животна средина, животне намирнице, хемија, медицинске лабораторије, област пољопривреде, машинство/електротехника, грађевински материјали, испитивања материјала и ветеринарство.

Области у којима је акредитован највећи број **лабораторија за еталонирање** су следеће: мерила масе, електричне величине, мерила температуре, мерила притиска, мерила запремине, акустика, оптичке величине, фреквенција и сила/тврдоћа.

Области у којима је акредитован највећи број **контролних организација** су следеће: моторна возила, лифтови, електричне инсталације, бука и вибрације, радна средина/заштитна средства, текстил, антенски и кабловски системи и опрема под притиском.

Број акредитованих организација на дан 31. 12.2008. био је 308:

Лабораторије за испитивање 232

Лабораторије за еталонирање 15

Сертификациона тела за сертификацију производа 13

Сертификациона тела за сертификацију система менаџмента 8

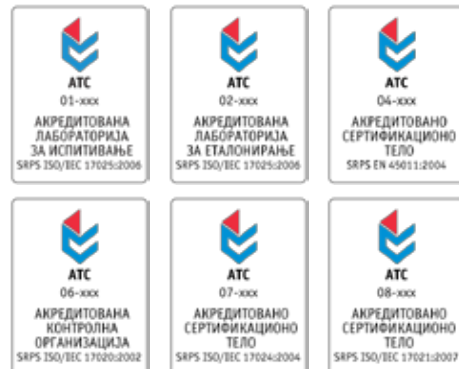
Контролне организације 40

Измена и доношење нових докумената

АТС је током године донео два нова документа: Правила акредитације – треће издање, која су доступна свим корисницима путем веб портала АТС-а, и Пословник о квалитету АТС-а.

Урађена је ревизија следећих докумената система менаџмента АТС-а: Правила за остваривање прихватљиве следљивости мерења, Правила о учешћу у међулабораторијским поређењима и шемама испитивања оспособљености, Листа докумената која садржи захтеве које треба да испуни подносилац пријаве за акредитацију и акредитоване организације, Смернице за исказивање обима акредитације лабораторија за испитивање, Смернице за исказивање обима акредитације лабораторија за еталонирање и Смернице за исказивање обима акредитације за контролне организације.

Управни одбор је на својој седници од 19. марта усвојио нову Одлуку о висини трошкова акредитације, чијим доношењем је постигнута усклађеност са европском и међународном праксом, и Статут АТС-а. Доношењем новог Статута извршене су одређене измене у складу са захтевима стандарда SRPS ISO IEC 17011.

ATS Accreditation Activities

Accreditation

Throughout the year the ATS has actively participated in implementing assessment activities in the process of granting, extending the scope of accreditation and renewal thereof, and in implementing surveillance activities.

After all assessment activities have been implemented in line with the relevant procedures, 344 different decisions on accreditation were made as follows:

Decisions on accreditation	Total	Percent
Granting of accreditation	75	21.80%
Renewal of accreditation	35	10.17%
Extension to the scope of accreditation	41	11.92%
Reduction in the scope of accreditation	21	6.10%
Suspension of accreditation	1	0.29%
Withdrawal of accreditation	1	0.29%
Accreditation confirmation and maintenance	170	49.42%

A total of 75 new accreditations were granted as per the types of accreditation:

Granting of accreditation	Total
Testing laboratories	47
Calibration laboratories	10
Inspection bodies	18
Certification bodies certifying products	-
Certification bodies certifying management systems	-
Certification bodies certifying personnel	-

Areas with the largest number of accredited testing laboratories are as follows: pressure vessels, environment, foodstuffs, chemistry, medical laboratories, agriculture, mechanical/electrical engineering, building materials, material testing and veterinary matters.

Areas with the largest number of accredited calibration laboratories are as follows: mass measuring devices, electric units of measurement, temperature measuring devices, pressure measuring devices, volume measuring devices, acoustics, optical units of measurement, frequency and force/hardness.

Areas with the largest number of accredited inspection bodies are as follows: motor vehicles, lifts, electrical installations, noise and vibrations, working environment/protective equipment, textile, antenna and cable systems, and pressure vessels.

The number of accredited bodies as of 31. 12.2008 was 308:

Testing laboratories	232
Calibration laboratories	15
Certification bodies certifying products	13
Certification bodies certifying management systems	8
Inspection bodies	40

Amendments and Adoption of New Documents

The ATS adopted two new documents this year: Rules of Accreditation (third edition), which is available to all interested parties via the ATS web portal, and ATS Quality Manual.

The revision of the following ATS management system documents was made: Rules for Acceptable Traceability of Measurement, Rules on the Participation in Inter-laboratory Comparisons and Proficiency Testing Schemes, List of Documents Containing Criteria for Accreditation, Guidelines for Determining the Scope of Accreditation for Testing Laboratories, Guidelines for Determining the Scope of Accreditation for Calibration Laboratories and Guidelines Determining the Scope of Accreditation for Inspection Bodies.

At its session of 19th March, the Management Board adopted the new Policy Document regarding the Fees for accreditation, the adoption of which enabled harmonisation with European and international practice, and ATS Statute. The adoption of the new Statute introduced certain amendments in accordance with the requirements of SRPS ISO IEC 17011.

Активности органа АТС-а

Управни одбор је на својој 16. седници, која се одржала 25. децембра, донео одлуку да се именују чланови Савета за акредитацију, истакнути стручњаци и научни радници из области које су од значаја за обављање послова из надлежности АТС-а, као представници заинтересованих страна за акредитацију.

Савет за акредитацију представља стручно саветодавно тело АТС-а из области акредитације, које даје стручна мишљења

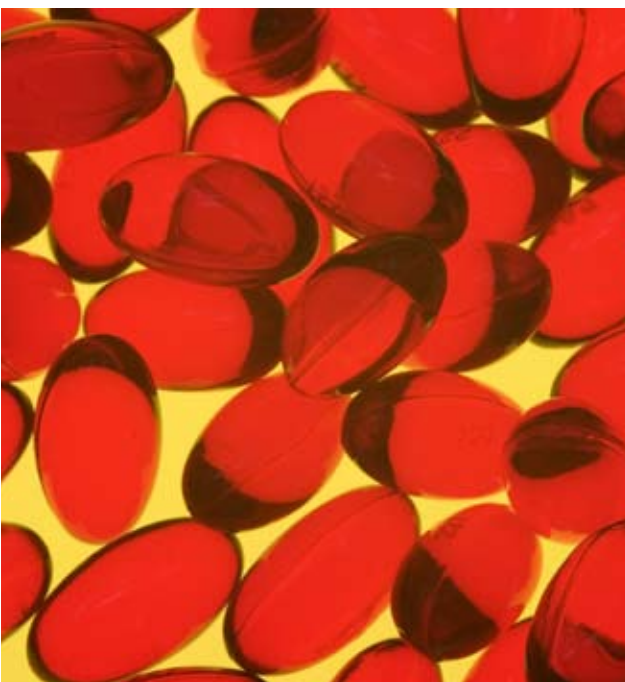
у погледу развоја система акредитације у Републици Србији, иницијативе за установљавање нових шема акредитације, мишљење у вези са доношењем одређених докумената АТС-а и мишљење у вези примене захтева стандарда за акредитацију у појединим областима. Својим радом Савет ће допринети да АТС доноси одлуке о акредитацији непристрасно, компетентно и транспарентно и да свој рад усклађује са међународним и регионалним захтевима који се односе на акредитацију.

Activities of the ATS Bodies

At its 16th session of 25th December the Management Board made a decision to appoint all members of the Accreditation Council, renowned experts and scientists in the areas of importance to the performance of activities falling with the scope of ATS as representatives of parties interested in accreditation.

The Accreditation Council is a professional advisory body of the ATS in matters of accreditation and it provides professional opinion as regards the development of accreditation system in the Republic of Serbia, takes initiatives to establish new

accreditation schemes, gives opinions as regards the adoption of certain ATS documents and implementation of accreditation standard requirements in certain areas. Through its mode of operation, the Council will contribute to impartial, competent and transparent adoption of decisions by the ATS, and will help the ATS harmonise its work with international and regional requirements pertaining to accreditation.

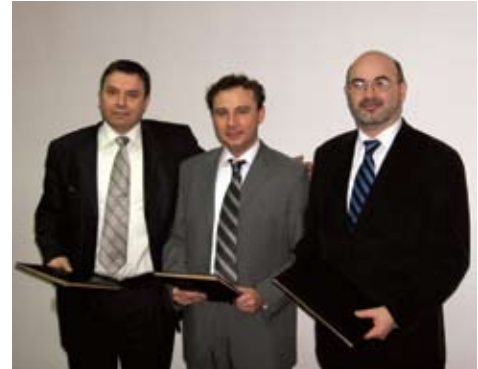

Међународне активности

- Представници ATC-а су учествовали у раду Сертификационог комитета, Инспекцијског комитета, Комитета за лабораторије, Комитета за мултилатералне споразуме, Комитета за комуникације и публикације, као и Генералне скупштине ЕА. У оквиру рада у комитетима ЕА представници ATC-а узели су учешће и у раду одговарајућих радних група.
- У оквиру Регионалног пројекта за инфраструктуру квалитета - CARDS 2006 представници ATC-а присуствовали су бројним семинарима и обукама: семинар HOT 10 – Нотификација и информисање, семинар HOT 9 – Споразум о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа – могућности за регион западног Балкана, семинар HOT 2/HOT1 – Упознавање са праксом других акредитационих тела и обука за испитивање способности лабораторија (proficiency testing, PT).
- ATC је 16. јануара потписао Споразум о сарадњи са Акредитационим тијелом Црне Горе (АТЦГ). У оквиру реализације споразума са АТЦГ, представници ATC-а учествовали су у оцењивању лабораторија за испитивање за потребе АТЦГ-а, као и на обукама које је АТЦГ организовао у вези са применом стандарда ISO/IEC 17011 и ISO/IEC 17025.
- Споразум о сарадњи са Институтом за акредитацију Републике Македоније (ИАРМ) ATC је потписао 29. јануара.
У оквиру међусобно потписаних споразума о сарадњи са ATC-ом и АТЦГ-ом, ИАРМ је током фебруара успешно реализовао обуку за оцењиваче за потребе акредитације лабораторија, сертификационих тела и контролних организација, на којој су предавачи били и представници ATC-а.
- Представници ATC-а обавили су у оквиру сарадње са Институтом за акредитирање Босне и Херцеговине (БАТА) интерну проверу њиховог система менаџмента у мају.
- Утоку године започет је пројекат „Техничка помоћ кључним институцијама и телима у области стандардизације, акредитације, метрологије и оцењивања усаглашености у Србији“, за који Европска комисија планира да издвоји 1,2 милиона евра из CARDS програма.
Пројектом су дефинисане активности које ће се реализовати до октобра 2010. године, а које обухватају: наставак активности у припреми за предстојеће колегијално оцењивање у оквиру потписивања ЕА MLA (BLA) споразума, подизање свести јавности и промоција акредитације кроз организовање одговарајућих стручних скупова и адекватно информисање јавности коришћењем разноврсних канала комуникације, помоћ у идентификацији и примени одговарајућих међулабораторијских поређења и шема оцењивања способности, као и обуке запослених у ATC-у.
- У складу са планом ATC-а да 2009. године поднесе пријаву ЕА за покретање поступка за потписивање MLA (BLA) споразума, обављене су потребне припреме које укључују измене у систему менаџмента, даље усклађивање праксе са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17011, повећање ефикасности процеса акредитације за лабораторије за испитивање и еталонирање и контролне организације.

International Activities

- The representatives of the ATS participated in the work of the Certification Committee, Inspection Committee, Laboratory Committee, Multilateral Agreement Committee, Communications and Publications Committee, and EA General Assembly. The ATS representatives took part in the work of EA Committees and respective Working Groups.

- The representatives of the ATS participated in numerous seminars and training courses organised by the Regional Quality Infrastructure Project - CARDS 2006: HOT 10 – Notification and Information, HOT 9 – Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products – Opportunities for the Western Balkans Region, HOT 2/HOT1 – Introduction to the Practice in Other Accreditation Bodies and Training in Laboratory Proficiency Testing (PT).

On 16th January the ATS signed the Memorandum of Understanding with the Accreditation Board of Montenegro (ATCG). As a part of the implementation of the Memorandum with the ATCG the representatives of the ATS participated in the assessment of testing laboratories to meet the needs of the ATCG, and in training sessions organised by the ATCG on the subject of application of ISO/IEC 17011 and ISO/IEC 17025.

- On 29th January the ATS signed the Memorandum of Cooperation with the Institute for Accreditation of the Republic of Macedonia (IARM).

Following the signing of Memoranda on Cooperation with the ATS and ATCG, the IARM successfully delivered training in February for assessors to meet the needs of the accreditation of laboratories, certification and inspection bodies, where

some of the lectures were given by the ATS representatives. As a part of the cooperation with the Institute for Accreditation of Bosnia and Herzegovina (BATA), the representatives of the ATS performed an internal audit of the management system thereof in May.

- The project entitled Technical Assistance for the Key Institutions and Bodies in the Area of Standardisation, Accreditation, Metrology and Conformity Assessment in Serbia started this year, and the European Commission plans to earmark 1.2 million Euros from the CARDS Programme to implement this Project.

The Project defined the activities to be implemented by October 2010 and they will include: follow-up activities as regards the preparation for the forthcoming peer evaluation as an element to be performed in order to sign EA MLA (BLA) Agreements, public awareness raising activities and promotion of accreditation through organising relevant professional conferences and adequate provision of information to the public by using different channels of communication, assistance in identifying and applying relevant inter-laboratory comparisons and proficiency testing schemes, and training of the ATS employees.

- Pursuant to the ATS 2009 Plan to submit an application to the EA to initiate the procedure to sign the MLA (BLA), the necessary preparations including changes in management system, further harmonisation of practices with the requirements of SRPS ISO/IEC 17011, and increase in the efficiency of accreditation process for testing and calibration laboratories and inspection bodies were performed.

Комуникације и ПР

- АТЦ, као национално тело за акредитацију, има задатак да у сарадњи са институцијама, које су задужене за развој и имплементацију стандарда и доношење одговарајућих прописа у области оцењивања усаглашености, промовише акредитацију како би на што бољи начин информисао све заинтересоване стране о значају, улози и предностима система акредитације.

Промовишући значај акредитације, АТЦ своје активности усмерава на усавршавање знања и подизање свести о улози система акредитације у Србији, Европској унији и свету, превасходно указујући на директне користи од акредитације за све учеснике у том процесу, које се односе на значајан допринос унапређењу квалитета наших производа и повећаној конкурентности на иностраном тржишту, односно на заједничком тржишту ЕУ.

АТЦ приликом организовања својих послова води рачуна да је увек окренуто ка кориснику својих услуга како би се њему пружила ефикасна и квалитетна услуга, уз уважавање интереса свих заинтересованих страна у процесу акредитације, путем отворених канала комуникације и сарадње.

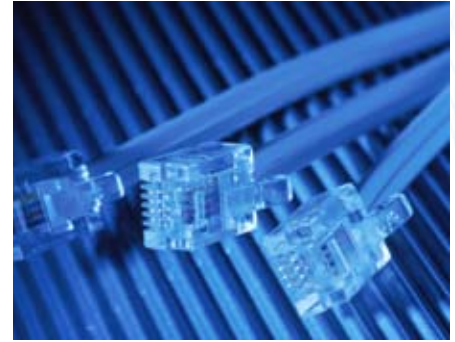
Средином марта АТЦ је пустио у рад нов, унапређен и модернизован веб портал са регистром акредитованих организација, који је постао доступан свим заинтересованим корисницима. Број месечних посета нашем порталу увећао се 3,5 пута у односу на период јул – децембар 2008. године, док се количина преузетих информација са портала у истом периоду повећала за 2,3 пута.

- У документу Европске комисије „Serbia 2008 Progress Report“, објављеном 5. новембра у Бриселу, позитивно је оцењен систем акредитације у Србији. У делу извештаја посвећеном европским стандардима, а који се односи на

унутрашње тржиште и слободан промет роба у Србији, анализирани су секторске области: стандардизација, акредитација, метрологија, надзор на тржишту, као и заштита потрошача. У области оцењивања усаглашености и акредитације направљен је напредак, узимајући у обзир знатно повећање броја акредитованих тела за оцењивање усаглашености (са ранијих 61 на садашњих 308). АТЦ је значајно унапредио своје ИТ капацитете израдом новог веб портала и регистром акредитованих организација и поједноставио наплату трошкова акредитације, напоменуто је у извештају. Оцењено је да АТЦ убрзано ради на усклађивању своје регулативе са ЕА, у оквиру приступања Србије ЕУ и Светској трговинској организацији, као и на припреми за што скорију колегијалну проверу од стране ЕА.

- Председник ЕА, Лоренцо Тијоне, боравио је средином маја у АТЦ-у где је са колективом АТЦ-а разговарао о политици ЕА, IAF-а и ILAC-а, њиховој међусобној сарадњи и актуелним питањима хармонизације процеса акредитације, сертификације и лабораторијских испитивања у земљама чланицама, као и о условима за приступање ЕА МЛА (BLA) споразуму о међусобном признавању сертификата и резултата испитивања.
- Студенти треће године Одсека за квалитет Факултета организационих наука Универзитета у Београду посетили су АТЦ и упознали се са радом националног тела за акредитацију.
- 18. јуна обележен је троструки јубилеј АТЦ-а: Национални дан акредитације (28. јун), први Међународни дан акредитације (9. јун) и 10-годишњица постојања, када су уручена признања бившим функционерима и запосленима који су том приликом прославили 10 година рада у АТЦ-у.

Communications and PR

- ATS as a national accreditation body has a task to promote accreditation in cooperation with institutions in charge of development and implementation of standards and adoption of relevant regulations governing conformity assessment activities, in order to find the best possible solution to inform all interested parties about the importance, role and advantages of accreditation system.

By promoting the system of accreditation the ATS directs its activities to improve knowledge and awareness raising of the role of the system of accreditation in Serbia, European Union and worldwide. It will primarily point to the direct benefits of accreditation for all participants in that process pertaining to significant contribution to the upgrading of quality of our products and level of competitiveness on foreign markets or common EU market.

When organising its activities the ATS tends to focus on its clients so that they can be provided with efficient and quality service, while the interests of all interested parties in the process of accreditation will be observed through open channels of communication and cooperation.

In mid March the ATS launched the new web portal that was upgraded and modernised, with the Register of Accredited Bodies that became available to all interested users. The number of monthly hits increased 3.5 times when compared with the period between July and December 2008, while the quantity of information downloaded from the portal increased 2.3 times during the same period.

- The document of the European Commission entitled “Serbia 2008 Progress Report”, published on 5th November in Brussels, gave a positive account of accreditation system in Serbia. The part of the report dedicated to European standards

and relating to the internal market and free trade of goods in Serbia, the following sectoral areas were analysed: standardisation, metrology, market surveillance and consumer protection. Areas covering conformity assessment and accreditation showed some improvement given the significant increase in the number of accredited conformity assessment bodies (from 61 to 308). The ATS significantly improved its IT capacities by developing the new web portal and Register of Accredited Bodies, and it simplified the payment of accreditation fees as mentioned in the Report. It was assessed that the ATS made fast progress in harmonising its regulations with the EA as a part of Serbia’s accession to the EU and World Trade Organisation, and in preparing for EA peer evaluation that will take place in the shortest possible period.

- In mid May EA President, Lorenzo Thione, visited the ATS where he discussed EA, IAF and ILAC politics with the ATS employees, their mutual cooperation and current harmonisation issues pertaining to the process of accreditation, certification and laboratory testing in member states, and the conditions to sign the EA MLA (BLA) on mutual acceptance of certificates and test results.
- Third-year students of the University of Belgrade, Faculty of Organisational Sciences, Department for Quality, visited the ATS and were given a lecture on the work of the national accreditation body.
- On 18th June a triple jubilee of the ATS was celebrated: National Accreditation Day (28th June), first International Accreditation Day (9th June) and 10th anniversary of creation when ex managers and employees that celebrated 10th years of service at the ATS were presented certificates of merit.

Запослени и оцењивачи АТС-а

Током године усвојен је нов Правилник о организацији и систематизацији послова у Акредитационом телу Србије, којим се установљава нова савремена организациона структура, а у циљу усклађивања и побољшања рада и ефикасности. Поводом предстојеће посете делегације ЕА, у оквиру колегијалног оцењивања, жеља АТС-а је да сам систем организације и поступак акредитације буду у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17011, као и свим другим препорукама и водичима међународних тела (ЕА, IAF и ILAC).

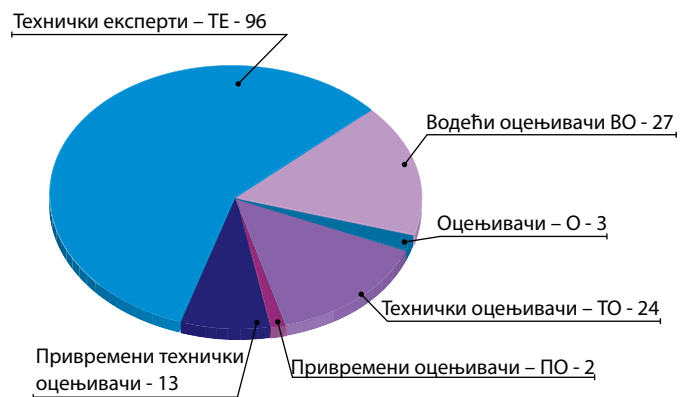
Према новоусвојеном Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији послова, измењена је организациона шема, а АТС се састоји од следећих организационих јединица: кабинет директора, сектор за послове акредитације, одељење за правне и опште послове и одељење за финансијске послове. Сектор за послове акредитације се састоји од одсека за лабораторије, одсека за контролне организације и одсека за сертификацију.

Број запослених био је на почетку године 22, док је на крају године повећан на 26 у складу са повећаним бројем акредитованих организација. Већину запослених (80%) чине високо образовани профили, од тога 13 са високом стручном спремом, 6 магистара и 2 доктора наука, 0,08% запослених је са вишом стручном спремом и 0,12% са средњом.

АТС у процесу акредитације ангажује оцењиваче и техничке

експерте, који имају одговарајуће образовање, стручност и потребно искуство у областима које оцењују или када дају своје стручно мишљење. Професионална компетентност оцењивача и техничких експерата обезбеђује се кроз континуирано професионално усавршавање и едукацију, као и одговарајуће обуке у систему акредитације које организује АТС.

У Регистру оцењивача и техничких експерата АТС-а било је 165 уписаних, од тога 12 запослених у АТС-у (9 водећих оцењивача, 2 оцењивача и 1 привремени технички оцењивач).

У току 2008. године склопљено је 127 уговора са оцењивачима АТС-а.

ATS Employees and Assessors

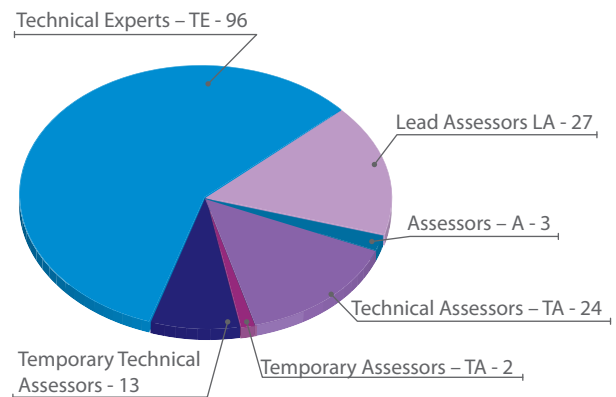
In 2008 the New Regulation on the Organisation and Functional Titles and Job Descriptions of the Accreditation Board of Serbia was adopted to establish new and modern structure with the aim of harmonising and improving work operations and efficiency. On the occasion of the forthcoming visit of the EA delegation, i.e. peer evaluation, the ATS wishes to harmonise the very system of organisation and accreditation process with SRPS ISO/IEC 17011, and with all other recommendations and guides of international organisations (EA, IAF and ILAC).

Pursuant to the newly adopted Regulation on the Internal Organisation and Functional Titles and Job Descriptions, the organisational scheme changed, and now the ATS consists of the following organisational units: Directorate, Sector for Accreditation Affairs, Division for Legal and General Affairs, and Financial Division. The Sector for Accreditation Affairs is composed of Laboratory Department, Department for Inspection and Certification Department.

At the beginning of the year, the number of employees was 22, while at the end of the year that number increased to 26 in accordance with the increase in the number of accredited bodies. Most of the employees (80%) hold university degrees, 13 of them holding higher degrees, i.e. 6 MSc staffs and 2 PhD staffs, 0.08% of employees with a college degree, and 0.12% with high school diploma.

In the process of accreditation the ATS hires assessors and technical experts that have adequate education, competence and experience in the areas they assess or when giving their expert opinion. Professional competence of assessors and technical experts is provided through continuing professional development and education, and relevant training in the system of accreditation organised by the ATS.

There were 165 registered assessors and technical experts in the ATS Register of Assessors, 12 of them were the ATS employees (9 lead assessors, 2 assessors and 1 temporary technical assessor).

127 contracts with the ATS assessors were signed in 2008.

Обуке - семинари

ATS је 14. маја 2008. године био домаћин округлог стола „Акредитација у систему квалитета и безбедности хране“ у оквиру јубиларног 75. међународног пољопривредног сајма у Новом Саду. Бројне акредитоване организације у сектору пољопривредно-прехранбене индустрије, оцењивачи и технички експерти, као и други заинтересовани у систему квалитета и акредитације у Републици Србији, имали су прилику да се упознају са новим прописима из области акредитације и безбедности хране, системима и стандардима из ове области (НАССР, ISO 22000), значају акредитације лабораторија за храну, као и о тренутном стању и будућности квалитета у сектору прехранбене индустрије у земљама Европске уније.

Предавања су одржали: Лоренцо Тијоне, председник ЕА, Дејвид Голсворти, Централна научна лабораторија Јорк, Уједињено краљевство, Силвија Сантолаља и Хорхе Порту Реинарес, представници регионалног Министарства пољопривреде, сточарства и руралног развоја Владе Ла Риохе, Шпанија, др Дејан Крњаић, директор ATS-а, на тему „Акредитација у служби заштите јавног интереса, општег здравља, безбедности и заштите потрошача“, мр Драган Пушара на тему „Акредитација – транзиција одговорности у производњи хране“ и мр Вида Живковић на тему „ATS – наше искуство и будуће активности у области квалитета и безбедности хране“.

Семинари, на којима су представници ATS-а одржали предавања, су:

- „Оскар квалитета 2008“ – предавање „Потврђивање и праћење компетентности тела за оцењивање усаглашености у складу са новом легислативом и документима ЕУ, IAF-а, ILAC-а и ЕА“, др Дејан Крњаић;
- VI конгрес медицинске микробиологије „МИКРОМЕД 2008“ - предавање о новинама везаним за законску регулативу, стандарде и њихову примену у Европи и Србији, др Дејан Крњаић. Др Љубинка Глигић, виши саветник у ATS-у, је том приликом известила присутне о активностима ATS-а везаним за развој шеме за акредитацију медицинских лабораторија у Србији према новом стандарду ISO 15189:2008;
- 16. конгрес медицинске биохемије и лабораторијске медицине – предавање „Статус развоја и имплементације акредитације медицинских лабораторија у Србији“, др Љубинка Глигић;
- 18. конференција о квалитету „Менаџмент системи у функцији безбедности и заштите здравља“, 12. саветовање SQM 2008 и 3. међународни скуп ICQME 2008 у Црној Гори – предавање „Место и значај акредитације у оквиру нове регулативе Европске уније о слободном кретању роба“, др Дејан Крњаић.

Training - Seminars

On 14th May 2008 the ATS hosted a round-table discussion entitled "Accreditation in the System of Food Quality and Safety" within 75th jubilee of the International Agricultural Fair in Novi Sad. Numerous accredited organisations in the sector of agriculture & food industry, and other parties interested in quality and accreditation system in the Republic of Serbia, had an opportunity to attend the lectures on the new regulations governing accreditation and food safety, systems and standards pertaining to this field (HACCP, ISO 22000), importance of accreditation of food laboratories, and on the current situation and the future of quality in food industry sector in the EU countries.

The lectures were given by: Lorenzo Thione, President of the European Cooperation for Accreditation, David Galsworthy, Central Science Laboratory York, United Kingdom, and Silvia Santolalla and Jorge Portu Reinales, representatives of the regional Ministry of Agriculture, Animal Husbandry and Rural Development of the La Rioja Government, Spain, ATS Director, Dejan Krnjaić, on the subject of "Accreditation Striving to Protect Public Interests, General Health, Consumer Safety and Protection", Dragan Pušara, MSc, on the subject of "Accreditation - Transition of Responsibilities in Food Production", and Vida Živković, MSc, Assistant Director for Accreditation Issues with the Accreditation Board of Serbia, a lecture on the subject of "ATS – Our Experience and Future Activities in the Field of Food Quality and Safety".

Representatives of the ATS gave lectures at the following seminars:

- "Quality Award 2008" – lecture on the subject of "Competence Conformity and Monitoring of Conformity Assessment Bodies in accordance with the New Legislation and EU, IAF, ILAC and EA documents", Dejan Krnjaić, PhD;
- VI Congress of Medical Microbiology "MIKROMED 2008" - Dejan Krnjaić, PhD, Director of the Accreditation Board of Serbia (ATS), talked about new trends as regards legislation, standards and implementation thereof throughout Europe and Serbia; on that occasion Ljubinka Gligić, PhD, ATS Senior Adviser, informed the attendees about the ATS activities related to the development of a scheme for the accreditation of medical laboratories in Serbia as per the new ISO standard - ISO 15189:2008;
- XVI Congress of Medical Biochemistry and Laboratory Medicine – a lecture entitled "Status of Accreditation Development and Implementation of Medical Laboratories in Serbia" by Ljubinka Gligić, PhD;
- 18th quality conference entitled "Management Systems Ensuring Health Safety and Protection", 12th conference entitled SQM 2008 and 3rd international Conference ICQME 2008 in Montenegro – a lecture on the subject of "Position and Importance of Accreditation in view of the New EU Regulation on the Free Movement of Goods", Dejan Krnjaić, PhD.

Финансијски извештај

Чланом 17. Одлуке о оснивању АТЦ-а прописано је да се средства за рад акредитационог тела обезбеђују: наплатом трошкова акредитације; из буџета Републике Србије и из других извора (поклони / донације).

Под наплатом трошкова акредитације подразумевају се средства из прихода која се остварују пружањем услуга корисницима у складу са Одлуком о висини трошкова акредитације.

Износ средстава за рад АТЦ-а, који се обезбеђује из буџета Републике Србије, одређује се на основу послова који су утврђени планом и годишњим програмом рада који доноси Управни одбор уз сагласност Владе Републике Србије. Средства су обезбеђена у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2008. годину, раздео 15 - Министарство економије и регионалног развоја, на позицији 424 – Специјализоване услуге.

У 2008. години АТЦ није имао друге изворе финансирања, односно није примио донације, а укупан остварени приход АТЦ-а износио је 71,813 милиона динара. Приход је остварен наплатом трошкова акредитације у износу од 47,813

милиона динара и из буџета Републике Србије у износу од 24 милиона динара.

Укупан планиран обим средстава за финансирање АТЦ-а износио је 60 милиона динара (24 милиона динара прихода и приливом из буџета Републике Србије и 36 милиона динара прихода од наплате трошкова акредитације). Приходи од наплате трошкова акредитације већи су од планираних за 11,813 милиона динара, односно 33%, што је резултат све већег броја подносилаца пријаве за акредитацију. У односу на 2007. годину остварено је повећање прихода од наплате трошкова акредитације за 58%.

Према завршном рачуну АТЦ-а укупни расходи и издаци износе 63,460 милиона динара и распоређени су у пет група, и то: расходи за запослене у износу од 35,611 милиона динара, коришћење услуга и роба у износу од 24,709 милиона динара, амортизација некретнина и опреме у износу од 864 хиљада динара, чланарине међународним организацијама у износу од 254 хиљаде динара и издаци за нефинансијску имовину у износу од 2,022 милиона динара. Остварени укупни расходи су већи од планираних за 6,060 милиона динара, односно 11%.

Financial Report

Article 17 of the Act on Establishment of the ATS stipulates that financial resources used for the operation of the Accreditation Board shall be provided by: charging accreditation fees; using budget assets of the Republic of Serbia; and by using the assets coming from other sources (gifts / donations).

Charging the accreditation fees shall mean obtaining financial resources from the revenue being realised by providing services to the users in accordance with the Charging Policy Document.

The amount of financial resources necessary for the operation of the ATS to be provided from the budget of the Republic of Serbia shall be determined on the basis of activities defined in programmes and annual work plans adopted by the Management Board, whereas the consent of the Government of the Republic of Serbia is needed. The financial resources are provided in accordance with the Law on 2008 Budget of the Republic of Serbia, Section 15 – Ministry of Economy and Regional Development, position 424 – Specialised Services.

In 2008 the ATS did not use any other financial resources, i.e. it did not receive any other donations, whereas the total revenue of the ATS was 71,813 million RSD. The revenue was realised by charging accreditation fees amounting to 47,813 million RSD and obtaining funds from the budget of the Republic of Serbia amounting to 24 million RSD.

A planned total of financial resources of the ATS was 60 million RSD (24 million RSD from the budget of the Republic of Serbia and 36 million RSD from charging accreditation fees). The revenue from charging accreditation fees was higher than expected and was in excess of 11,813 million RSD, i.e. in excess of 33%, which is the result of the increasing number of applicants for accreditation. When compared with 2007 an increase of 58% in the revenue was realised by charging accreditation fees.

According to the ATS annual financial statement the total amount of expenditure was 63,460 million RSD and it was divided into five groups: expenditure for the employees was 35,611 million RSD, use of goods and services was 24,709 million RSD, depreciation of immovable property was 864 thousand RSD, membership fees for the international organisations were 254 thousand RSD and expenditure relating to non-financial assets was 2,022 million RSD. The realised expenditure amount was overspent by 6,060 million RSD, i.e. by 11%, when compared with the forecast expenditure amount.

Како нас контактирати

Уколико желите да пронађете детаљне информације о питањима везаним за акредитацију и о раду АТЦ-а, можете то учинити на нашем веб сајту на адреси www.ats.rs

Ако желите да нас контактирате, можете то учинити на неколико начина:

телефоном

011 313 03 73

(ово је број техничког секретара, а остале бројеве и имена запослених можете такође пронаћи на веб сајту у секцији Контакти)

писаним путем

**Акредитационо тело Србије
Булевар Михаила Пупина 2,
Палата Србије (СИВ), источно крило,
одељак – мост, 1. спрат,
11 070 Нови Београд**

факсом

011 313 03 74

и путем електронске поште

office@ats.rs

• *Поверење у компетентност*

How to contact us

If you would like further information, it can be found on our website at www.ats.rs

If you wish to contact us, you may do so in several ways:

By phone

011 313 03 73

(This is the phone number of the Technical Secretary, while the phone numbers and names of other employees may also be found on the website under Contacts)

By mail

**Accreditation Board of Serbia
2 Mihailo Pupin Boulevard,
Palace of Serbia (SIV), East Wing,
Section – Bridge, 1st floor,
11 070 New Belgrade**

By fax

+381 11 313 03 74

And by e-mail

office@ats.rs

• *Trust in competence*

ATC

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ
ACCREDITATION BOARD OF SERBIA

www.ats.rs